

BURARI PUBLIC SCHOOL

A venture with UNIQUE

PERIODIC TEST-4(2024-2025)

CLASS-8

SUBJECT- SANSKRIT

Date ___/___/___

समय-1 घंटा

अंक - 20

नाम: .....अनुक्रमांक..... शिक्षक-हस्ताक्षर .....

सामान्य निर्देश :-

क) सभी प्रश्नों को ध्यानपूर्वक पढ़िए।

ख) सभी प्रश्नों के उत्तर देना अनिवार्य हैं।

(खंड-क)

प्रश्न-1 गद्यांश पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत । (4)

रामायणम् महाभारतम् च द्वे महाकाव्ये संस्कृत-साहित्यस्य। एतौ ग्रन्थौ भारतीय-संस्कृतेः आधारस्तम्भौ। आदिकाव्यं रामायणम् ऋषेः वाल्मीकेः रचना अस्ति। इदम् काव्यम् अष्टेषु अध्यायेषु वर्तते। ऋषिः वाल्मीकिः आदिकविः कथ्यते। महाभारतस्य रचयिता ऋषिः वेदव्यासः। महाभारतं नाम महाकाव्यम्। विश्व-कोषः इति कथ्यते। 'यत् इह अस्ति न तत् अन्यत्र' इति मन्यते। अयं ग्रन्थः शतसहस्र-श्लोकेषु निबद्धः। विश्व-प्रसिद्ध श्रीमद्भगवद्गीता अस्य महाकाव्यस्य अंशः अस्ति। गीतायाम् श्रीकृष्णः अर्जुनाय उपदिशति -'कर्तव्य-भावेन स्वकर्तव्यं कुरु, कर्म-फलस्य आशाम् मा कुरु'। एषः उपदेशः जनानां हितकरः।

प्रश्न -1 एकपदेन उत्तरत।

1. रामायणं कस्य रचना ?
2. ऋषिः वेदव्यासः कस्य रचयिता ?
3. कः आदिकविः कथ्यते ?
4. किं नाम महाकाव्यं विश्वकोषः कथ्यते ?

प्रश्न-2 विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत।

(3)

(क) स्वस्थस्य जीवनस्य कृते किम् आवश्यकम् अस्ति ?

(१) सुंदर भवनम् (२) जलम् (३) स्वच्छं पर्यावरणम् (४) मोटर यानम्

(ख) वृक्षा दिवसे किं त्यजन्ति?

(१) विषं (२) प्रदूषणं (३) प्राणवायुं (४) जलं

(ग) अस्माभिः वनानां स्थाने भवनानि किमर्थं निर्मायन्ते?

(१) जलम् अवशोषयितुम् (२) प्रकृतिं प्रत्यावर्तयितुम् (३) पर्यावरणं दूषयितुम् (४) स्वावश्यकताः पूरयितुम्

(घ) विद्या किं ददाति?

(१) पात्रतम् (२) सुखम् (३) विनयम् (४) धनम्

(ङ) विद्या कुत्र भवति ?

(१) पुस्तकस्था (२) पात्रस्था (३) शरीरस्था

(४) विद्यालयस्था

(च) अमित्रस्य किं न भवति?

(१)दुःखम् (२)सुखम् (३) ज्ञानम् (४)धनम्

प्रश्न-3 एकपदेन उत्तरत। (4)

(क) केषां प्रयोगः न्यूनः कर्तव्यः ?

(ख) प्रदूषणस्य कति भेदाः सन्ति?

(ग) अस्माकं जीवनस्य आधारः कः ?

(घ) कीदृशं धनं धनं न भवति ?

(ङ) आलस्य का न भवति?

प्रश्न-4 उचितपदं चित्वा रिक्तस्थानानि पुरयत। मञ्जूषा में से सही शब्द चुनकर रिक्त स्थान पूरा कीजिए। (5)

सहयोगः, वातावरणम्, कर्तनम्, पर्यावरणस्य, अस्माकं

(क) मलिनतायाः परिष्कारे___ करणीयः।

(ख) अस्माभिः___ महती हिंसा कृता।

(ग) वृक्षाणां निरन्तरं _____ भवति।

(घ) द्रुतगामिनां यानानां ध्वनिनां _____ प्रदूषितं भवति।

(ङ) वनानां सुरक्षा _____ परमं कर्तव्यम्।

प्रश्न-5 अधोलिखितश्लोकस्य अर्थ लिखत। (2 अंक)

विद्या ददाति विनयं, विनयाद्याति पात्रताम्।

पात्रत्वाद्धनमाप्नोति, धनाद्धर्मं ततः सुखम्।।

प्रश्न -6 अधोलिखित-वाक्यानां संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (2अंक)

(ख) वृक्ष हमें फल देते हैं।

(ग) तुलसी के पौधे से अनेक रोग दूर होते हैं।

(घ) वन और वृक्ष संरक्षण के योग्य हैं।

(ङ) पर्यावरण की सुरक्षा हमारा कर्तव्य है।